



Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 118 (12208)

1983 чылдың май 21, суббота

1925 чылда
үндүлүктөнгөн

Өрттө 3 коп

СЭКП ТК-НЫҢ ПОЛИТБЮРОЗУНДА

МПА—Күш-ажыл партиясының Даргазы, Ангола Улус Республиканың Президентин Х. Э. душ Сантуш-биле Москвага болган чугаалажышкынының түннелдерин СЭКП ТК-ның Политбюрозу элчеглиг хуралына чугаалашкан. Чугаалажышкынының түннелдерин СЭКП ТК-ның Политбюрозу чүдүдү деп көргөн болган ий чуртун аразына политиктиг, экономиктиг, өртем-техниктиг база культура талазы-биле калы ажылдажылгазын улам ыңай калыптартырыңа болгаш быжыгларынча угландыр СЭКП-ниң болгаш Совет кургуненин чорудуп турар шугумун бадаткан. Бодунун бот-өргөзгөн болгаш революшчу чаалап алышкынынын камгалаарда Ангола Улус Республикага деткичени Совет Эвилели моон солгаар-даа көргүзүр, империализмге, колониализмге болгаш расизмге уур Намибияны улузунун болгаш Африка диниң өске-даа улустарынын демисели-биле эпсеткил каттыштырылганын быжыг-лаар дээрзин чугаалажышкынын үезинде онзаалп демдегелген.

Кампучия Улус Республиканың камгалап министри Бу Тхонг-биле СЭКП ТК-ның Политбюро кижигүнү, СССР-ниң камгалап министри Д. Ф. Устинов-тун беседазынын түннелдерин чүдүдү деп көргөн.

Районнарның, областтарның, крайларның, республикаларның (АССР-лерниң) агроулетпүр каттыжышкынынын канчаар тургустунун болгаш оларны кадрлар-биле канчаар четчелен турарының дугайында айтырыгын СЭКП ТК-ның Политбюрозу көргөн. СЭКП ТК-ның май (1982 ч.) Пленумунун шийитпирле-рин удурутуга болдурган, партия совет, ажыл-агый органы бо угла-нышкына улуг ажылды чорутканын демдегелген. Агроулетпүр каттыжышкы-нынын чер болганда тургускан болгаш ажылдап өгдөн, боттарын шы-ныктырарга өргөдөл кезектерин дүжүргөн, аппараттын санын кызырган. Ол

хемчеглерин боттандырганы район эвенонун дыка быжыггаар, өргөдөл баш-карышкыны бөдүүндүр, ону шүүт бүүдүргө чокчуладыр органы берген.

Ийчазажок СЭКП ТК-ның Политбюрозу чамдык черлерде организастыг үе-ни барымдаа чок узамдыгынын турарын, чамдык агроулетпүр каттыжышкы-нынын чөвүлелери оларга онааттыгын сорулгаларын шийитпирлэринге чогуур инициатива чок болуп, экономиктиг харылаа байдалдарын сайзыра-гайжыдырыңа болгаш агроулетпүр комплекзиниң бүгү эвенонунуң ажыл-чорудулгазын аайлаштырар чорукту экижидеринче шоолуг кичээлге салбайн турарын демдегелген.

Агроулетпүр комплекзин өргөдөл башкарының чаа органнын дүргө-не күш кирип, боттарын ажыл-чорудулгазын кол угданышкынынын ылак тодаралып ап, ажылдың бүүдүг ажыл-херектиг стилин шийгээдип алзын дөш өргөжөк чутуга хемчеглерин аларын өйөлдөшкөн республикаларын кампартияларын ТК-ларынга, партияның крайкомнарынга, обкомнарынга СЭКП ТК-ның Политбюрозу саналдаан.

Колхозтарның болгаш совхозтарын күш-ажылчы коллективтеринге шүүт барып, организастык болгаш политиктиг ажылды экижидер күш-ажылчы са-гылга-чуруму быжыггаары, агроулетпүр комплекзиниң удурутуктарынын болгаш специалистерин, бүгү ажылдакчыларын плавны онзаалдарын күдүсүр дөш бот-харыскалыгын бедилери, удурутук кадрларын шийин алыр, таарыштыр тургузар болгаш экижидер талазы-биле ажылды күштөлдери партия комитеттериниң бирги сорулгалы болуп турар.

СЭКП ТК-ның Политбюрозу иштиги болгаш даштыкы политикаңың өске-даа чамдык айтырыгларын база көргөн.

ЭРТЕМДЕННЕРНИН БҮГҮ-ЭВИЛЕЛ КОНФЕРЕНЦИЯЗЫ

Ядролуг дайынның бүгү ки-жи төрөлтөгө айымалын дугайында эртемденерниң үнелиг саналдарын миллион-миллион кижилер хүдээп ап турарлар. Эртемденерниң май 19-та Москвага ажылын доос-каны Бүгү-эвилел конферен-циясының индиринде оза-рымчалыг болурунун үнелиг ол сөстери үш хүн дүргүзүлгө чагылышкан. Совет эртемден-ер-биле калып ол шугумна даштыкы божок хире чуртун эртемденери киришкен. Олар-ның аразында дөлегей органи-зацияларын төлөдери, Па-гуош шийтешкинини уау-туркулары база бар.

«Эртем болгаш эртемденер-ниң ээ-харыскалыг» деп илеткелди Пагуоштун совет комитетинин даргазы ака-демик М. А. Марков кылган. Боо-чепсекти эдере бүүдү-рин кызырар болгаш шериг үлетпүрүн хамааты үлетпүрже шийиндер болза, ажылдаар черлерин санын көвүдөдир арга челип алдылар, ол чорук ажыл чок чоруктун айтыр-ларын чедишкенин шийтир-лэринге тодаргай арганы бээр дээрзин кызы-бур чурттарга кылган шийтешкелдеринс көр-гүскен деп, эртемден чуга-лаан. Бүгү-шынтыг тайбын байдалдарының үезинде ажыл кылгып шыдаар кижилер бүү-рүн ажыл-биле хандылар, дол-андыр турар бойласту, энергия-ны камгалаарының улуг-улуг айтырыгларын шийтирлеп, дөсөргө аш-чөм четпес чо-рукту болдурбазының айтыр-ларын шийтирлеттирер деп, бистер, эртемденер ээ-харыс-салгалы-биле медегелер тур-бис.

Дайынга өтпөс чок болур кылдыр аныктары кижинде-ринин чугулазын Москва ун-верситетинин ректору, СССР-ниң ЭА-зынын оралактыг пре-зидентин академик А. А. Ло-гунов чугаалаан. Тайбының чаагай херээңге, бурунгаар

депшилтеге термоядролуг дай-нын улуг айымалдыг дээрзин студенттериниң ханы меде-рлер билеринге бистин бөмбүрээ-вистин университеттери бараан болуп дээш ажылдаар ужу-руг бис деп, ол чугаалаан.

Кижини чаагай чорунга космос орбитазын ажыггаар калбак аргаларының дугайы-нда СССР-ниң Эртемденер ака-демиясының космиктиг шийи-нелер институтунун директору академик Р. З. Сагдеев чу-галаан, АКШ-тын талазын-дан сөөлүг үеде космосту боо-чепсекти эдере бүүдүр чер кылды алыр деп орадалжышкы-нын бар дээрзин айткан.

Ядролуг халаптың душ бооп өөсүкү берип болур айымал-дын дугайында профессор Д. Фрей (Швейцария) чуга-лаан.

Чаа дайынның айымалын кижиги төрөлтөгөн чайладыр дээш демиселге шийтирле-биле каттыжык тур мөп деп, Белград университетинин ме-дицина факультетинин деканы Л. Ракич чугаалаан. Агаа де-нээрде ийги, мурунда эи аар деп турган дөсөргө дайын дөсөргө ийги улуг эес чөргүдө-эи шыккан салгылар-дыр.

Эртемденериниң дайынга ууру Бүгү-эвилел конферен-цияга чүве чугаалаар органы берген дээш СССР-ниң Эр-темденер академиясыга өөрүп четтиргенин КНО-нун чепсе-ленишкенин дүжүрер айты-рыгларының талазы-биле ин-ститутунун директору Л. Бо-та (Швейцария) алыркан.

Ядролуг дайынның чайлаш чо-гунун дугайында болаларга каттышпас мен. Чепселениш-кенин дүжүрерин үндөлдөңгө айымал чок чорук дээш тур-жун турар күштер доктаамал

өзүп турар, иччанган олар ук айымалды чайлаш шыдаары-га бүүрүр мен.

Конференциянын сөөлүг хү-пүнде сенатор Н. Пасти (Ита-лия), СССР ЭА-зынын коррес-пондент кижигүнү, Тажик-ССР-ниң Эртемденер академия-зынын президентин М. С. Асимов, Узбек ССР-ниң Эр-темденер академиязынын оралак-тыг президентин Э. Ю. Юсупов, СССР-ниң Эртемденер акаде-миянын Африка институтунун директору, СССР-ниң ЭА-зы-нын корреспондент кижигүнү А. Громико, Бүгү-дөсөргө Тайбын Чөвүлелиниң даргазы-ның оралакчы, Болгария-ның Эртемденер академиязын-дын президентин Б. Сендов, Индиянын парла-мент кижигүнү, Дн. Неру ат-тыг университеттин профессо-ру Р. Хан, профессор А. Дар-хам (Сирия), академик К. Фукс (ГДР), Тайбын кам-галаалыңың полк комитетинин даргазы, профессор М. На-динина СССР-ниң ЭА-зынын ко-рреспондент кижигүнү О. М. Нефедов, академик Б. Б. Пиотровский олар чүве чуга-лааннар.

Бүгү кижилерин чаалап алышкыны — бүгү-ниги тай-быны ядролуг удурутуктын айымалын камгалап алыр дээш күжөшкүчлери каттыштырыңа дөсөргө бүгү эртемденерни конферен-цияны кириктилери кийтир-ганын.

Совет эртемденеринин ядро-луг дайынга ууру тайбын кам-галап комитетин конференция-га бадмалаан. Ону СССР-ниң ЭА-зынын оралактыг прези-дентин академик Е. П. Велхов удурткан. (СЭТА).

ТАЙБЫНЫ КАМГАЛААР ДЭЭШ ШИИТПИРЛИГ ЧОРУК

Чер-делегейге тайбын камгалап быжыггаар дээш изиг чүтүдүгү муң-муң ки-жилер Москваның төлөк-чидериниң дайынга ууру ми-литияны чыгып келген. Ук миниги Май 19-та В. И. Ле-нин аттыг Төп стадионун Спорт ордунга болган.

Кижиги төрөлтөгөн киж-ринде ядролуг айымалды кы-жанын директин келген дээр-зин Совет херээңенер ко-митетиниң даргазы В. В. Те-решкова минигини аяктын тура чугаалаан. Вашингтон-нун амыг администрацияны баштап империализмге бө-лүктөр шериг талазы-биле ар-тык күштүг болурун челип алырыңа чүтүкү турар. Ба-рыын Европага чаа ядролуг ракеталарын тургузар дээш АКШ-тын болгаш НАТО-нун чүтүкүлү оза айымалдыг бо-луп турар. Улустарын бүү-лүг айымал чок чорунуң чачыме орук—чөпсекти, бир-ти элдеге, ядролуг чөпсе-лени дүжүрер. Совет Эвиле-ли болгаш социалисттик дем каттыжышкынының өске-даа чурттары тодаргай. Боттут тайбын инициативаларын үн-дүрүн өлөк кийгырып турар.

Кижиги төрөлтөгөн дайын көрбөс ужурут, бистер, со-вет улустар, кижилерин амыклар чурттаар идиктиг өргөзин бир демик камга-лаар ужурут бис деп, Тай-бын камгалаалыңың Совет ко-митетиниң даргазынын ора-лакчы, чогаалчы А. А. Ана-шев чугаалаан. Чөпсөгө-ниниң дүжүрер дөш бүгү-делегей кампаниязынга совет тайбын талаалыкылар идекпейлг кирип турарлар.

Чурттуг республикалар-да, крайларда болгаш об-ластарда массалыг миниги-лерин болгаш чыскаалдары, тайбының элчеглерин бо-лгаш реистерин, тайбын дөш шийтешкениниң даштыкы кириктилери-биле ужура-жышкынынын, дайынга ууру өске-даа аакчыларын эрттирп турар. Индире-статок тудушкунуң «Красный пролетарий» заво-дунун чоңдуркучу Соци-алист Күш-ажылчы Маалы-ры И. И. Малцев. Дөсөргө-ге быжыг тайбын дөш дем-ик хөдөлгил деп, ол күш-ажылдык бүгү кижилеринге, тайбынга ымыктыг бүгү күштүгө Москваның ажи-мынны — бодунун өшпе-ринин мурунунда чугаалаан. Бистин болгаш бистин уруг-

ларыстың тайбын колпир үезин боттарыстың холда-рымы-биле тургузуп, кижиги төрөлтөгөн чурттаар ора-ны — бистин планетависти камгалап, каасталгылар деп, ол кийгырган.

Бис тургузуп турар бис, черле уругдөөс бис деп, асылкының бодалын СССР-ниң улустун артизи Е. Р. Са-монов уламчалаан. Дайын-нын айымалы өскү болгаш боттук. Совет уран чүдү аакылдакчылары чөпсөгө-ниниң дүжүрер дөш бүгү-делегей кампаниязы-га идекпейлг кирип ту-рарлар.

Ядролуг дайын кижиги тө-рөлтөгөн чүгө чедирин бо-луп турарга чактерге киргүзүп турган, СССР-ниң Медицина өртемдеринин ака-демиязын президенти В. И. И. Блохин көргүскөн. Бир-өөс ядролуг дайын болур чүве болза — ол чер дөсө-ргөй шыа аптар — кижиги төрөлтөгөн үштүн бары чок болур дээрин эчилер сайп көргөн. Шак ыдыг таарылган өчмилер ботта-рынын хүдөлдөңгөн төңүзүң-гө чедир күдөдип шыдава-стар.

«Советская женщина» жур-налдың кол редактору В. И. Федотова тайбын камга-лаар дөш совет улустун ал-дарыг уругларынын кирижа-гөсиниң дугайында чуга-лаан.

СЭКП-ниң болгаш Совет чазактын тайбынга ымыкты-дыг даштыкы политиктиг уг-данышкыны, Ю. В. Андро-повтун идиң үндүргени СССР-ниң тайбын инициативаларын бир эпсеткил-биле деткип турарын чүве чуга-лааннар демдегелген.

Минигиниң кириктилери Каттышкан Напаллар Ор-ганизациязының чигини се-кеттери Х. Перес де Куэзар-ның адрезинге телеграммалар чорудуп, дайын айымал чайладырыңа, улустар аразына бүрүп чөтүгү, кады аакылдажылга, бүүрөкчиге бүүдүн бадаткылыгы уг-ланган хемчеглерин алары-че ону кийгырган.

АКШ-тын болгаш НАТО-нун милитаристин чорунга бүүрүлдиг моондакты тургу-зуп, тайбының камгалаалы-га быжык-биле турар дөш совет кижилерин чамы-шып чок чүтүкүлү миниги көргүскөн. (СЭТА).

40 Совет Тываның Чылынга Уткуштур

СЭКП Тыва обкомунда

Совет Тываның 40 чылын төлөптиг уткуур талазы-биле

Тыва АССР-ниң ажилчы чоннарының социалист чарыжының

негелделериниң дугайында

Совет Тываның 40 чыл оюн төлөптиг уткуур талазы-биле Тыва АССР-ниң ажилчы чоннарының социалист чарыжының СЭКП обкомунун кидистеринин, республиканын Министрлер Чөвүлелиниң,

Совет Тываның 40 чылын төлөптиг уткуур талазы-биле

Тыва АССР-ниң ажилчы чоннарының социалист чарыжының

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери

негелделери



«Красноярскстройтранс» трестин № 12 автобазазында хей чымдарла ажалдаан дуржулгалыг специалистер бар. Оларның бирээзини Геннадий Викторович Ганов санадыр. Ол бодунун мелник-жестяник мержежилден ангыда дизель шимчедик-чилериниң одалга аппаратуразын болгаш

аккумуляторларын эки шынарлыг кылдыр септес билер. Геннадий Викторович автобазага 17 чыл ажалдаан. Ажыл-иш кижини коллектив-ти удурутуктары хундула бижиктис, акша-биле каш улаа шаңнаан. ЧУРУКТА: Г. В. Ганов. Ю. КОСАРЬКОВТУН фотоу.

Шынар—ажылдың көрүнчү

НЕГЕЛДЕЛЕРГЕ ДУУШТУР

Москваың станок тудукчу-лары-биле ужуражылга үезин-де чугаазыңа СЭКП ТК-ның Чингиз секретари эт Ю. В. Андронов мыңча дээш: «Кы-лым бүүдүр турар болгаш ки-рым база бүүдүр бүгү чүдү-леринс болдурун-ла шаа-биле эи-че эвээш чарыгалдыг, бе-дик шынарлыг, дүргө, үнелиг кылдыр боттандырар херек». Ажыл-иш чогуу-ла кытар ко-руулар дээш бистин республи-каның хей-хей бүүдүрлө кол-лективтерин, организациалары ажалдаар, продукцияны шы-нарын экижидеринче угланган хемчеглерин ал чорудуп ту-рун. Оларны бирээзинге Ты-ваның күрүжайрал лаборато-риязынын ажалдакчыларымы эрттирп турары Шынар хүн-дери улуг ролю ойнап ту-рар.

Шынар хүнүн каш хонук бу-рунгаар «Туашвейбыт» кат-тыжышкыныга эрттирген. Ону дээрнелгэ кылдылары-нын сазыг-делгезинден, 1983 чылдың модельдериниң көрүлденинден эгелээш. Орта үргүлүг болгаш даштанар хүнүрле кедер хептерин дел-гээш. Модельер бүрүз бо чыл-ды модалыңы угланышкы-нының дугайында динчалы-лазын кылган.

1983 чылдың модалыг спортку форма-хептерге кол кичээлгөй-ни угландырып турар. Ол дээрге, херээңен тонар, эр баулоон, далайжылал спортку хевир хевирлг амыктар ко-ст-трум-дур.

Ео чылдың модалыг весте-ринс бирээш—трикотаж бооп турар. Оон ийиң бир демгел-леп кагаз чогуур чүве—көдээ ажыл-агый ажалдакчылары-га таарыштыр смелел кири-ген хеп болур. Оон хевир чараш, дээрнелгэ эки. Ычан-га ол чакыкчыларга хей не-геттине бээр черле чугаажок.

Шынар хүнүнде делгеп, сал-дынган модельдер моданың уг-

ланышкыныга дүжүп тура-ры демгелээр херек. Ол хеп-терде чаа материалдарын, де-коративтиг каасталгаларын, кылдыр бүүдүлгө чаа хевир-лерин болгаш тигилерн хей-биле ажылдаан. «Чечек» ателье-зин хей-хей модельдерин чы-гып каап болур.

Делгелге барган кижилер акаа салалыгн продукцияны болгаш модельдерин сонуглар көргөнер, олар экспере-менталыг пектин ажылын үн-дөдөнөр.

Бистин инициативистиниң культуразы бөдөөш. Ычанганш модельдерге чакыкчыларын негелдөөш улаткан. Олар ки-жилеринче, каасталга мате-риалдарынче кол кичээлгөй салыр аларынан. Катты-жышкының тускай эртем-чилер чүгө чоңа ачы-дуза чедирини сайгарының хем-чээлин планда көрдүгенин бүүдүр хандылары дээш эвес, харын чакыкчыларын күдөдир-нин шынарын экижидер, хан-дырылганын культуразын бе-дир, чоңу чурттап турар че-риниң аайы-биле хандылары дээш бедек харымсалгалыг болурун улгаза чогуур.

Эрткен дөрт айларда кат-тыжышкынының коллектив чамдык эки түннелдерин челип алган. Республиканың чур-тамык чоңунга 2 муң рубль-ның ачы-дузанын чедирген. Чоңа чедирип турар ачы-дузаның ассортиментин көвүдээш.

Сөөлүг үеде хеп септел-сел-тир талазы-биле ачы-дуза чедир-лэңи улам экижээш. Трикотаж кылдылары аргырын ший-гээдип алган. Чамгыс аай хевирин чакыг бөрттерин даа-рап турар. Хепти каастап, ча-раштыр дээрнелгэ үргүлүлөп турар.

Ачы-дуза чедирилгенин эки-жидер сорулга-биле 30 хире еанинчалын тургукан. Экспе-рименталдыг цехти алгукан.

Хандырылганың культуразын болгаш шынарын экижидер-биле өртөк доктадырының чуртун тургускан. Ычан-га болза кылдыларыңа бесте-кел, бүүдүренин шынары бо-лган оок күдөлдөңгө хун-сааы чакыкчыларын сак-кыжылга ам-даа четпейн турар. Чакыкчыларын хо-муладылар. Брак продук-цияны үндүр чоруктар тур-гулаан фактылар бадаткып турар. Бир эвес продукция-нын шынарын дугайында айтырыгын бирги чергенин кылдыр көрүп, кичээлгөй ал-ган болза, күрүнө стандартын үрей бээр чиктерер кайын тыттып кээр деп. Даараан кылдыларын шынарын бага-йымны дугайында эркен дөрт айларда чакыкчылардан 12 хо-мудал кирген. Ындыг чоруктар күрүнө стандартын сагылып турарынан, чамдык даара-ныкчыларын ажилга хары-салга чогулаан болуп турар.

Бо бүгү дээрге, техниктиг хинала кидилгенин болгаш инженер-техниктиг ажалдак-чыларын даарап хептерин шынарын эки хынабайн тура-рын, бүүдүргенин бүгү эвен-онларын күш-ажылды сагыл-га-чурумун быжыгалаан, ажалдакчыларын хууда харыс-салгалын бедилгени келгенин көргүзүп турар.

Чоңу эки болгаш ажыктыг хандыларын челип алыр дээр болза, чаа чүдүлдерин нестере-дип, шийгээдип алыр, бот-идекпейлг чорукту деткип, бөдүрүктүлүг ажалдаар, продукцияны шынарын кыл-дыр бүүдүр херек. Ычанганш Совет Тываның 40 чыл оюн төлөптиг уткуу алды дээш ажалдаары — «Туашвейбыт» каттыжышкынының коллек-тивтиг кол сорулгалы болур.

Р. ГАЛИНА,
Тываның күрүжайрал ла-бораториязының улуг ни-жесери.

ПЛАНДАН АЖЫР

4200 ТОННАНЫ

В. И. Лешин аттыг «Тыва даг-дугу» комбинаттың коллективтиг Совет Тываның 40 чылынга уткуштур социалист чарышка идекпейлг кирип, май айа 8100 тонна даг-дугун бүүдүргөн. Ол эрткен чылда бо үезинге делгээр 1700 тонна хой. Ычанганш 3 ай-ларынч планны күдөдүргөн.

Комбинатта пектер аразында социалист чарыш-ка бөдүн рудалар даг-дугу аргылар пектин коллек-тивтиг мурун турар. Ында Надежда Васильевна удуртканы комсомолчу-аныктарын Валентина Ип-патованы, Сергей Кузнецов дөсөргө хүн норма-зын доктаа-чал ажыр күдөдир турар.

Бедик сөртүг рудалар даг-дугу аргылар пектин көргүзүп база эки, Десни Дүктен-оол, Галина Ло-патина оларын удуртканы элчеглер үени мурун ту-рарлар.

Комбинаттың коллективтиг маймын төңүзүңгө чедир ам-даа 4200 тонна шынарын даг-дугун ай планнаын ажыр бээрин хүдээрген.

А. БЕГЗИН-ООЛ.

Европаның согу кезин адролуг чепсек чок зона кылдыр тургузар дугайында Филиппиниянын саватынын Совет Эвдлелиниң деткичезин алгын, мыдыг зонанын кирижиктилери болу бээр Согу Европаның чурттакчыларыга удур адролуг чепсекти ажыглагас дугайында хулээргэ болувагы алырынга СССР.

ИЗМ ПОЛИ ШААП

ТИКАЗЫН ТУРАР

кынын Вашингтонда кылыкта-
ныышкынын хайыктырып ту-
рар Никарагуанын херекте-
ринге АКШ-тын шуут холгаз-
лашыккыныга чыдакты тур-
гузарып Рейганын админист-
рациязы илергей-де оралда-
кып турар.

Сирийн КНО чаньда доктормал төлээлхчиз Д. аль-Фаттал мелеглээн. Кристин чылдагааны Чөөн болгаш Баруын чүктэрин аразында уаурланыштыр туржуушкун эвэс, харын жолдаашкында, алаал-директэе болгаш...

Никарагуа-биле эп-сеткид каттиштырылгасын илергей-
лел, никарагуа улустуң деп-
шилгелиг чаалап алышкын-
нарын чок кылыр дээр импе-
риалистик коммунисттик партия

Израиль агрессияның улам-
былашкынының уржуу-биле
байдал нарымдады ханылап,
ол чорук израиль шериг ко-
мандыгалы-биле, чок-ла болза,
АКШ-тын, Францияның болгаш

...малдан алынган буюмдарды
...таалайы-биле бодунуң
...бээрли төлөвилелин
...арттырар арганы бо дугур-
...кудга израиль чагырыкчы ба-
...дуктерге берген.

АКШ болуун стратегти өвчлөлчизи Израиль дээш харьмсалга чүктээр апаар, чүте дээрге Израиль эжелекчи политикаы чорудуп турар болгаш Ливанче дээрбечи агрессияны чорудуп ол буртка оон

ныд бот-эргэзін болгаш ха-
марышпас чоруун куду көрүп,
араб еске чурттардан ону
башкаладьдарынга чедирер
дээрэин ол түрүш санап туар.
Ливанга болгаш бүтү араб
өөн чүкке империалистиг тер-
гиделин түгсээрине үлдэ-

БУРУУ ШААП ТУРАР

«АКШ-тың болгаш ССРЭ-
ниң ядролуг чепсектери бү-
дүрерин, шылгаарын болгаш
сайгара тургузарын доп-до-
раан кайы-кайызы хыпап бо-
лур байдалдарга соксадырын-

«Ядролуг чөпсөктин чаа системаларын шылгаарып, бүдүгөрин болгаш сайгара тургузарын соксадыр сорулга-беле ний талааның, хына-жып болур дугуржулгааың АКШ биле ССРЭ-нин аразын-га доп-дораан чарарын» АКШ-тын «Католик епископ-

«Нью-Йорк таймс» солун-
нуң сураглыг хайгааракчызы
Лесли Гелб Барыны Европада
дыка хей дипломаттар адми-
нистрацияның политиказын
ажы-биле шүгүмчүлөп ту-
рарлар.

И. АБЛАМОВ.
В. МАТЯШ.
(СЭТА).

[illegible]

Ч О В Ы Л Е Л Х У Р А Л.

Тайбың

болгаш улуста

р аразынга ай

ыыл чок чору

к дээш

Д Е Р З И И
ҮҮЛГЕДИГ

турар. Японияда АКШ-тың командьлал бөлүктөрүнчө ай-тып, ол дугайын Киодо аген-гилел дыңнадып турар. Аме-рикл шериг бөлүктөрийң ол планнарын япон чазак деткип турар дээрзин бо чылдыз эге-дээрден АКШ-га билдире.

болдуруп тувар. Сасебо порт-
у АКШ-тың ракета-ядролул
епсээн ап чоруур суднолар-
ны доктаамал баазасы кылыр
сээн Пентагоннуң чүткүлүгнө
япон хей-пинти удурланып ту-
вар.

ДАЙЫНГА УДУР ШИМЧЭЭШКИН КҮШТЕЛГЕН

Ол сэрүлгә бөгүн канчаар күүсеттинип турарыл? Ол айтырыг Барыын Берлинниң социал-демократтарын болгаш профэиллелерин, спортчуларын болгаш уран чүүл ажилдакчыларын, херээженер база

уламчылаан программалыг
концертти көргүскөн. Бахтын
чөгөөлдөрүн амгы хөгжүм-
нүн кууседикчилери, СССР-ден
Муслим Магомаев, грек кура-
жы Мария Фарантурн, түскай
бедеткээн интернационалчы

хууларыг бичигдэг хэсэгт хуульч-уудыг биле хорууруунуун чыгуулазын, профэвилетлери биле дейинга улуур шиммээшкенин киржикчилеринин . аразында калды ажылдажылганы хөгжүдери дээш сөгүш салырын айыткан.

1945 чылдың салгалының идея-
гелин илередиң турар. Ол шим-
дээшкинниң күжү болза җаңы-
җаңы эптиинде, чүге дээрге оон
күрээлинде эң янзы-с ру по-
литиктиг үзөлдиг кижилер де-
мисежиң турар».

Чүс-чүс хоорайжылар дайын-
та улур ындыг улуг манифес-
тацияга бир дугаар киришкен
болган тайбын дээш, шим-

Пакистанын сонгу-барын
галакы кызыгаар можунда

Тус чөнийн хайгааракчыла-
агийн бодалы-биле алсрга, ол
агша-хөргөгч болза, АКШ-тан
агдыл ал турар боо-чөпсөктөр-
ни болжаш дайнычн техникы-
н төлөөрингө хөргөгчтгнөр.

дуинар үзүндө туттурган чаак шеринин 19 солдаттарын патриоттар салып чорудулкаан азэрзи «Венсеремостун» дың-гадымындак билдирип турар. Тура халыкчыларын туттур-ааннарга хамаарыштыр гумани-ыг болуп турарынын дуга-

Ш ы н _____

Чувени крстосен.

1

3-кү ар

н ● 1983 ч. май 21



Бурят АССР-ийн 60 чылынга тураскааткан

литература болгаш уран чүүл хүннери

АКЫ-ДУҢМАЛЫШКЫ ЧЫЛЫГ УЖУРАЖЫШКЫН

Наймысала Москвада Бурят АССР-ийн 60 чылынга тураскааткан литература болгаш уран чүүл хүннери чедикшигнинг арийн турар.

Москванын бүүдүүлгелерини ажилчыннары байырлалды киржикчилерин май 19-та чылынга-хүлээп алганнар. Буряттан аалчылар «Станкоагрегат», СССР-ийн 60 чылы болгаш Баратароскинин механика заводтарына чораннаар. Алаа олар автономнуг республиканын чедикшигниннри чугаалап берип, уран чүүл мастерлерин концерттерин көргүскеннер.

Забайкальенин төлөөлөкчилери РСФСР-ийн Чогаалчылар өвилелинин секретариатынын бурят-совет литературалык тураскааткан хуралына киришкеннер. Литератураларын Төл байжылынга келгээге чогаалчылар, шүдүктүлөр чыгаланнары боттарынын чаа чогаалдары-биле таныштырганнар. Бүгү-өвилелини Композиторлар бажынынга концерттерге бурят мастерлерини музыка аялгалары дунналып турган. Чайковский аттыг концерт залынга ырынын болгаш танцынын «Байкал» ансамблини концерттин көөрү-биле москвачылар болгаш наймысаладын аалчылары келгеннер.

Наймысаладын «Новороссийск» болгаш «Байкал» кинотеатрларында автономнуг республиканын фильмери үнүп турар.

УШ-ДУРУГ

Торгалыгын торгалары
Долгай терек долганган дег,
Торгалыгын даргалары
Дорван айтыр берген чүве.
Чогун-барым хоорейкир
дэп,
Чогаалчылар чымылган дег,
Уш-Дуруг чалгыс черде
Улаштар көстүп турду.

Саарыда үстүү дуруг
Сарыг-оолду сагымдырды,
Ортаакым Кок-оол ышканд,
Ооң адаа Кызыл-оол дег.
Торгалыгын оолдары
Домак чокка чарлар эвес.
Торгалыгын тоолдары
Дорт-ла оон эгелзэн боор.
К. КУДАЖЫ.

ИЙН САЛЫГ

Шыдыраалаар черге чордум
Чымылганнар шыгырт доду.
Өлө баштыг хөдүг кижи
Өөрүн аажок удуп олур.
Ооң-биле салыксааннар
Очур манап турар чорду.
Ша-даа четпейн, ээлчээм
кедди,
Сандайга кээп ора кааным.
— Монгуш—дигеш, согаш
кымды;
Бодум алдым адап бердим.
Агы менде, бүтү чүктөн
Атакалап кириплеттим.
Бередегити, кызыл-кый чок,
Мерзэм чипти. Дүжүп
бердим.
— Каттап база шөпөн көр—
деп,

Харын боду диктег кылды.
«Аарыччылар» дөзөр эвес;
— Адым ал — деп
турбужеге,
Чазыланып терге чиптим.
Шалаар орта дүжүп бердим.
— Маалды чийейн, тулаан
болза,
Матка кагар турган сен—
дэп,
Өөрүшкүдүг холун сунду
Өлө байжы согаш дили.
Ол-ла хөвөр оон-биле
Ойнаксаам кээр, сеткил
досепп;
Хал-шыдыраа көргөндөм
Хөгдүг акым сактым кээр
мен.
С. САЛЧАК.

Дөрбөт-оол бир эртен оттуп
келгеш, солуну номчуп ора-
га, мындагы шоодугу шүдү-
чүгөш парлап каан бооп-тур:
Ай-оол Түлүш чайны өттүр
Арагаллап тура чаллаан.
Кичангаш-ла көрүп көзүрге,
Харык кижы дүжүп

көзүргөп, са кончааш, шынгым
сагымдырды, мурунда багай
эвес аялгалап турганым
барымдалааш, аялыгымга ар-
тылып каан. Ынчалза-даа на-
йралдыг ажилчилер аразы-
час, мурунда ышканд аргы тас
зас, а бир-ле бүүдү бедик
хана турган.
Элзеп үе эртек. Коллектив-
тин нийти туралын чарлаан
мындагы. Дөрбөт-оол аяла
олтургаш, дыннап орага, ил-
кетчя-ла, санал бергеннер-
ден бүүдүрүп үндүрүп турар
продукцияны шынары
тергин деп-де мактаным, бот
тогунган-ла ышканд мындагы
бооп-тур. А ол болар орага,
чүвенин байлаамы шала нилыг
эвес хире, четпестер мала-ла
бар. Хурал төңчүзүмө чоок-
тулап, оон доктаал-шынтыгын
бадылаар үе келген. Шүптү
кижилер бир үн-биле бады-
лаан, а Дөрбөт-оол болу-лаа
орта библийн, кара чалсаан
уздо бадылганын мындагы.

Хурал төңгөн. Тарап турла,
эшитер Дөрбөт-оолче чиктин
кочук көргүзээр мындагы апар-
ган. Мурунда олче кичиңгей
салыр кижилер-ла чок турган.
Учур кичиңгей-технолог оон-
биле кожа болуп оргаш:
— Сен уаур бадылай бээр
деп чепе болавадим. Дөр-
бөт — лаа дээр.
Оон эгелзеш-ле, Дөрбөт-оол-
ду хөзөгүн бир-ле кара чүве
өйлүтүп келгилээр апарган.

Редакцияның адреси:

Тыла АССР-ийн Министрлер Чогуулының Ном үндүрер чер, полиграфия болгаш ном садымдык херектеринан талаа-биле күрүнө комитетинин типографиязы, (Кызыл, Шетинкин болгаш Кравченко кудумчуу, бажым № 1), ТС-00153

ЧҮРЕКТЕ ИДЕГЕЛ

Бо бүгү ажилдарым мээм
авам Динзеяма Дугерова-
нын өгөлөкчи саналы-биле ор-
ганизация кылган деп чүве-
ли чон билер. Эдип чүвеле-
р бээр тургалар. Оон калы
ажылдап турган экин башкы-
ны (дарга кижик кадайы)
кылган кылдыр көргөш, оуу
мактан, ат-алдарга чедирген
чүвө-дир. Шындаа ол ажил-
дарым бодуну холу-биле
кылган кижиге хоумданчыг
болбайн калчаар. Ынчангаш
оон калында база хоралыг
болган чугаа чок.

Авам хоюңуң чорудуп
турар ажилдарым, оон боду-
нун башкылап келген тускай
арктик төөгү кичээлдеринде
ажыктыг чүвелеп оон эш-
өөрү анык башкылар бистер
өөрүнн ап турган бис. Оон
кичээлдер шүтүтү ажык
болуп турган. Оон аңгыда
Чырымышкын министрство-
нуң инспекторлары, Билиг
бедир институтун метод-
истерин үргүлдү кээп, оон
кичээлдеринге олуржуп тур-
ган. Олардан чамдык кижилер
оон ажилдап турарында
үндөйлөш, боттарында эр-
тем ажилдарын бестин бижин
ап турганнар. Ынчалза-даа
оон ажилдап турарын калыс
кыры-биле демделгеш, а оон
арга-дурулгазын өөренип
ап турар чамдык кижилерин
мактагылап, оларын ат-ал-
дарга бестин чедиргилзэн. Ол
бүтүпчү авам экин билип тур-
ган. Оон эске кижи турган
болза, холу салдыга бээр мй-
наан.

База бир таварылгада авам-
нын сагып-сетилин мен ду-
вуреткен мен, оуу соода бо-
данган мен. Ынчама Серен-
ова-биле ажил чугаа-биле
соода ам Николай Эртин-
ден эске мээр чок кижик чок
тур деп болгаш, оон-биле
элзеп найралдыг апарган
мен. Оуу ажилдарым ол чү-
ве ийикте, бир көзү-биле
Эртинэ элзеп халаң
(Эртинэ № 112, 113, 114
«Шындаа»).

— Чылынгаш мей-даа эвес,
Долгар-биле калы сүмелеш-
кен бис — деп, ол мени база
кожа тырттып кагды.
— Ындыг чүве бе, уруум?
— Ындызы-ла ол минаан
— дэп, ытканымдан дер-
де бердим.

Авам элзеп чүве ытканын
бодуну олтурган:
— Экин хандыр танышпай
турган өгөлөкчи маан алгаш,
урут-дарымн ооскусуурлар,
ийн башка чарам бөөрер
чок эвес болгаш. Экин эр-
түр далашкан херек чок боор,
боланылар — дэп.

Оон Эртинэе көргөш:
— Сен база бодан, оол,
аммыралдыг хамаарышкан
чугаа кылды, салым шын-
тырлаа, элзеп келер херек
— деп сурган кагды.

Эртинэ бары-ла элзээр
берген, бүүрүзүңүң үнө бер-
ди. Ону-даа үдөлдүм.

Ол үнө бөөр бирик-ле, авам
мени сурган эгелзэн:
— Чылынгаш шоктары да-
штында, кичинин шоктары
шындыда деп чугаа бар. Бо
оолду көрүмүз, экин эрткир
каас, бодун өмү көрүп зе-
виргил. Оон чугаалап оор-
сестерини аныкка анык-
тып чап барып эскерип каар
сен. Сен аяла бир ойнаар кыс
эвес, дэп, эртемнуг математ-
ка, чүвенин каш аңдара сай-
га бодан билер, башкы ки-
жидир сен — деп сагымдыр-
ды.

Ол таварылганын соода
авам мени хулаа аммырал
айым-биле удаас оон алгы-

ланып чоруй баар деп бил-
ген, сагым чован чоруйру
илзеп апарган. Ынчалза-даа
бодунуң чааскаанзыргой болу
бөөрүндөн ол кортас турган.

Кижилерге дуалажыры —
оон чуртталганын бир он-
загай шынары чораш. Бис-
тин школага хой уруугалары
Койунак дээр башкы негеш
Эртинг үлөрдө арны кы-
за берген чоруйру хаал эвес.
Хоюңуң кадайы база аар-
гыт, ол херезинде калды-
да ажилды кылган чоруйру.
Олар бичин бажымга сүмчүп
чурттан турганнар. Школа-
да уруугалары кочуктук экин
өөрүндө билгеш болгаш чуруй-
ру, музыка ойнаар таланытты.
Ол өг-бүлөгө келген бажым
бөөр дэп, каш-даа аазаан.
Бажым болу-ла бээр, бир-ле
эске узус оларын мурунап
болур. Оон чол чылдагыны
Койунактын мында-хаа
ижиндег көскүзүңүң бээр
дэп турган. Дараазында бажы-
н алгырын кымы келгенде,
авам оларга болчуп,
эрге-дукаалдыг кижиге бар-
гаш, чүвениң ужурун тайы-
лаарып орадалгаш. Дем-
тир даргазы боду көрбөң чү-
вениң, орадалгыны со-
зүңгө бодуңга деп бүүрүр,
кижилерин хулаа аммыра-
лып мында-ла херексөөс ки-
жи болган. Ол авамны арага-
чыларга болчуп келген дэп,
элзеп куду көрүп, дорамчи-
лапкан. Кабинеттен авам
хоюңу басырап үнгөш, шко-
лага соолту катан кичээл
өрттирген. Бо-ла-дыр, кичи-
нин чуртталганы.

Долгар.
Экин, Дарый!
Кайы хире чурттан тур сен,
экин? Ынчиге атымда
аммыралдыг эртин турары-
даа дүргөн-де-дир. Эгел-
баштыг апарган экинни у-
найы чоруйрунга, бистерге
экин күзүңүңүңүң дэп
улау-биле четтирдис.

Чаа дооскан билг болгаш
мурунда ажилдап чораш
аммыралдыг билг илзеп алган
ажылыны уламчылган ки-
риникин оо-ла-дыр. Кичи-
лерин аарыг-човулашын би-
лип, оларын оон чарын алы-
рынга дуза чедирер буян-
ны херек. Экинлерин ады
башкылар-биле кожа чоруй-
ру анаа эвес бодур ийн.
Кайы-даа кичилерин са-
лым-чолуна, келер үзүң-
дө чуртталганын хамаарыш-
кан болганында чүве минаан.
Мон аммыралдыг бол-
чуп, чуртталганын экин бил-
г болган — бодуң-биле кел-
чамдык көргөн болгаш сен.
Сен чораннун соода барык
бүдүп чыл эргилген эрте бер-
ген ол-дур. Мээң баштан
турар кызылмың өөреникчи-
лер доозарыңн эскемне-
риңче белеткени бердилер.
Олар аммыралдыг шын
алыры сорулгаңың уламчы-
лап кириптерлер. Оларымн
школазын доозарыңга
улашашкан, оон бичин
класстың өөреникчилерин



хүлээп алгаш, олар-
ны кичинин өөреникчи-
кириптин уламчылган бол-
гай мен. Бо улут харыса-
лыг ажил дээр, үргүлдү-
чаа чүвени дилеп тывары
дэп дөлдөшкөндө, өөренип
көргөңүң чоруйру бирде ха-
ламы-даа, бирде көргүңүң-
даа, бирде өөрүңүң-даа бол-
гулаар. Чамдык кижилер
башкыны аныктып чик кы-
дыр көрлөр. Шындаа кел-
лер үнчү сагалдарың салым-
чолу, эртем-биле,
ажыл-херекте бердигени,
алыс күтүл, ады-чаны
баштай каа, херексөөс-
күл? Школага, башкылар-
холуңга эвес чүве бе? Ын-
чангаш мен бо бүгүңүң мон
соңгаар чогур негелдигиң
чедир харылажып шыдаар
мен бе ыңчан? Бот шүтү-
лүңүңүң доктаамал ай-
тырым. Чедир өөренимн
школазын ара каанкан бер-
гек кичинидегил дээр элзед-
лер кайып кээп турар деп?
Чоокта бистин школазын
өөреникчи чораш бир оол-
ду шынтык судка барып чор-
дуу, Кижин үлгүткен хер-
езинин ужу-үтүкүң-даа
билбес, байысаалга орта
хары-даа берип шыдаан,
куду көрүңкү, кези мугла-
ра, кады муглап олурар оол
болган. Манаа кымнар бу-
руулугу? Мында ол оолду
торелдер, дайларын бестин
ыраң черден чедик кел-
лэп.

(Улаңчылыг).
А. АРАПЧОР.

Украин улустуң шоодуглары

УЛУГ ХААЛАЛАП...
Петровка башкы айтыр-
ган:

— Кичээлден чүгө оола-
дың?
— Анна Иванова, школа
хереминде бир-ле кижик үт-
түз чер кылып каалтыр
ийин, ыңчангаш мен олап
эвес, а улау зоологон барып
кирип кээр ужура таварыш-
тым.

— Мээң ашаа оуу кан-
чаар хүлээп алырын чуга-
лап шыдаас сизер бе?—деп,
херезжен кижик үдүр айтыр-
ган.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

— Мээң ашаа оуу кан-
чаар хүлээп алырын чуга-
лап шыдаас сизер бе?—деп,
херезжен кижик үдүр айтыр-
ган.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады аас-кежи-
тиг, өөрүшкү-жаңылаа
чурттай бээр-дир сизер —
деп, төлгөч кадай бир зе-
рзжен кижик чугаалаан.

ЛЕКЦИЯЖЕ
«Бөгүн кыбыс лекция, а
оон соода таныч болур» деп,
каан чарлаа мурунга ийи
кыс турган.

— Сен, шынап-ла, лекция-
га баар сен бе?—деп, бир-
зи айтырган.

— Барбайн канчаар, ол лек-
тор тергич танчылаар кижик
дидеице — деп, ийигизи за-
рылап-тыр.

ТӨЛГЕЧИ
— Удаас ам бир-ле чараш

кижи-биле кады